

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **B. S.**

skazanego z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 lipca 2023 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 czerwca 2004 r., sygn.

akt II AKa [...], utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 1

marca 2004 r., sygn. akt XVIII K [...],

na podstawie art. 544 § 3 k.p.k., art. 639 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

1. oddalić wniosek;

**2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania
wznowieniowego.**

UZASADNIENIE

W dniu 18 kwietnia 2023 r., do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy B. S. o wznowienie postępowania sądowego zakończonego wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 1 marca 2004 r., sygn. akt XVIII K [...], utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 czerwca 2004 r., sygn. akt II AKa [...], na podstawie którego B. S. został skazany na karę 5 lat pozbawienia wolności za popełnienie przestępstw z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w

zw. z art. 189 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Jako podstawę wznowienia postępowania obrońca wskazał art. 540 § 1 pkt.2 lit a k.p.k. w zw. z art. 542 § 1 k.p.k. i art. 544 § 2 k.p.k. i wniósł o uchylenie wyroków Sądów I i II instancji oraz przekazanie sprawy celem ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Obrońca wniósł również o przeprowadzenie czynności sprawdzających w trybie art. 97 k.p.k., poprzez przesłuchanie świadka koronnego P. O. na okoliczność sprawstwa rozboju i porwania, popełnionego w dniu 18 grudnia 2002 r., w O. na osobie W. D.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnej odpowiedzi na wniosek wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania nie jest zasadny.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., który ustanawia podstawy do wznowienia postępowania karnego, postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze.

Przepis ten wymaga, aby strona wykazała, że miało miejsce ujawnienie się po wydaniu orzeczenia nowych faktów lub dowodów (*propter nova*), które wskazują na zaistnienie okoliczności nieznanych przedtem zarówno sądowi, jak również stronie (*noviter reperta*). Ciężar wykazania tej okoliczności spoczywa na wnioskodawcy. Dlatego też w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że to skazany, w razie powoływania się na podstawę *de novis*, obarczony jest ciężarem uprawdopodobnienia zasadności wniosku o wznowienie postępowania, skoro wcześniej prawomocnym wyrokiem skazującym obalone zostało domniemanie niewinności. Nie wystarczy zatem samo powoływanie się przez autora wniosku na nowy fakt czy dowód, ale powinien on przedstawić co najmniej tzw. dowód swobodny świadczący o błędności skazania (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 kwietnia 2007 r., II KO 60/06, OSNwSK 2007, poz. 875 oraz z dnia 15 kwietnia 2008 r., II KO 84/07, Lex nr 393907*).

W uzasadnieniu wniosku obrońca skazanego wskazał, że w postępowaniu karnym prowadzonym przez Prokuraturę Krajową w Wydziale Zamiejscowym w [...], Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej, w sprawie o sygn. akt PR IV [...] oraz Sąd Okręgowy w W. o sygn. akt. V K [...], świadek koronny P. O. miał złożyć zeznania, z których według obrońcy może wynikać, że jego mandant nie popełnił przestępstwa, za które został skazany wyrokiem będącym przedmiotem wniosku.

P. O. w toku śledztwa, podczas okazania zdjęć poglądowych miał zeznać, że osoba na jednym ze zdjęć to mężczyzna o pseudonimie „S.”, być może o nazwisku S. i imieniu B. Mężczyzna ten miał zostać skazany za przestępstwo porwania, które popełnił P. O.

Podkreślenia wymaga, że samo ujawnienie „nowych faktów lub dowodów” nie jest wystarczające. Konieczne jest, aby te nowe fakty lub dowody w sposób wiarygodny podważały prawdziwość dokonanych ustaleń faktycznych, a więc, zachodzić musi wysokie prawdopodobieństwo, iż po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od orzeczenia poprzedniego (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 grudnia 2015 r., V KO 65/15, Lex nr 1938695 oraz z dnia 24 maja 2016 r., V KO 29/16, Lex nr 2044502*). W przepisie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., jak się powszechnie przyjmuje zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i w doktrynie, chodzi tylko o takie nowe fakty lub dowody, które wskazują na zaistnienie określonej pomyłki sądowej. Nowe fakty lub dowody powinny więc wskazywać na wysokie prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą, albo wymierzenia łagodniejszej kary z uwagi na nieuwzględnienie poprzednio przyjętych okoliczności zobowiązujących do jej nadzwyczajnego złagodzenia, albo pominięcia jako błędnie przyjętych okoliczności wpływających na nadzwyczajne obostrzenie kary. Sam fakt zgłoszenia nowego dowodu nie obliguje sądu do wznowienia postępowania, skoro każdy prawomocny wyrok sądu korzysta z domniemania prawidłowości zawartych w nim rozstrzygnięć, dopóki wnioskodawca nie wykaże, że wyrok taki jest obarczony konkretnymi błędami w zakresie dokonanych ustaleń faktycznych lub wadami prawnymi.

Jak słusznie dostrzega prokurator w pisemnej odpowiedzi na wniosek o wznowienie, wniosek o przeprowadzenie przesłuchania w trybie art. 97 k.p.k., jest

propozycją, aby to sąd wznowieniowy poszukiwał i dostarczył faktycznych podstaw do wznowienia postępowania. Skorzystanie przez sąd z tego uregulowania jest prawem, a nie obowiązkiem sądu. Zapewnienie obrońcy o tym, że z treści zeznań zgłoszonego świadka wynikną oczywiste powody do wznowienia postępowania nie jest wystarczające. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że to skazany, w razie powoływania się na podstawę *de novis*, obarczony jest ciężarem uprawdopodobnienia zasadności wniosku o wznowienie postępowania, skoro wcześniej prawomocnym wyrokiem skazującym obalone zostało domniemanie niewinności.

Mając na uwadze wszystkie podniesione powyżej okoliczności Sąd Najwyższy stwierdził, że nie istnieją podstawy do wznowienia w przedmiotowej sprawie zakończonego prawomocnie postępowania i wniosek oddalił.

O kosztach związanych z postępowaniem wznowieniowym orzeczono na podstawie art. 639 k.p.k.

[JML]

[ł.n]